

INSPECȚIA MUNCII

INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ GIURGIU

Comunicat de presă privind modificările aduse Codului Muncii prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.117/2021

Consecințele muncii nedeclarate și subdeclarate se reflectă negativ atât asupra salariatului în privința drepturilor aferente contribuțiilor sociale care sunt plătite la o bază de calcul inferioară celei reale, cu consecințe directe asupra acumulării vechimii în muncă și a cuantumului pensiei acestuia, cât și în economie prin distorsionarea mediului concurențial. Astfel, angajatorii care utilizează munca nedeclarată sau subdeclarată au mai puține obligații financiare aflându-se, prin urmare, în concurență neloială cu acei angajatori care folosesc toate tipurile de resurse și depun eforturi reale pentru respectarea obligațiilor legale ce le revin.

Definirea muncii nedeclarate, concept consacrat sub sintagma "muncă la negru", prin extinderea definiției la situațiile multiple care corespund acestei încadrări, precum și creșterea semnificativă a valorii amenizii au condus la o diminuare a fenomenului muncii nedeclarate, însă au generat un alt fenomen, la fel de negativ, cunoscut ca "muncă la gri", pe care l-am definit ca "muncă subdeclarată" și care tinde să capete noi forme de manifestare și să se extindă în tot mai multe sectoare de activitate economică. Această practică constă nu doar în disimularea unui contract individual de muncă cu normă întreagă într-un contract de muncă cu timp parțial, ci și în acordarea, de către angajator, a unui salariu mai mare decât cel evidențiat în documentele financiar-contabile, așa numitul *salariu în mână*, suma fiscalizată fiind mai mică decât cea primită efectiv de către salariat, fapt care are ca efect nu doar evaziunea fiscală, ci și afectarea salariatului în ceea ce privește drepturile aferente contribuțiilor sociale care sunt plătite la o bază de calcul inferioară celei reale, cu consecințe directe asupra acumulării vechimii în muncă și a cuantumului pensiei acestuia.

Această stare de fapt a impus reglementarea sub aspect legislativ a conceptului de „muncă la gri” în sensul definirii acesteia ca noțiune juridică de "muncă subdeclarată" și, totodată, sancționarea practicării acestui fenomen în scopul de a-l descuraja: *"În sensul prezentei legi, muncă subdeclarată reprezintă acordarea unui salariu net mai mare decât cel constituit și evidențiat în statele de plată a salariilor și în declarația lunară privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate, transmisă autorităților fiscale."*

Munca nedeclarată/subdeclarată constituie un fenomen răspândit și nociv, din cauza consecințelor sociale și economice grave pe care le produce, cu efecte negative pe termen scurt, dar, mai ales, pe termen lung, atât pentru individ, cât și pentru societate, precum și pentru bugetul de stat, existând o relație interdependentă între plata contribuțiilor sociale și a impozitelor și accesul la drepturile de asigurări sociale și alte măsuri de protecție socială:

- persoana care prestează muncă nedeclarată sau subdeclarată **nu are siguranța plății muncii prestate**, plata făcându-se în funcție de bunăvoința angajatorului, uneori fiind amânată zile în șir sau chiar luni;

- persoana care prestează muncă fără a avea încheiat un contract individual de muncă este lipsită de protecție socială, ceea ce înseamnă că **nu beneficiază de prestații din asigurările sociale, asigurările de sănătate, asigurările de șomaj, cele pentru accidente de muncă și boli profesionale** precum și cele provenite din bugetul consolidat, nu se bucură de protecția legală a femeilor și copiilor, nu exercită drepturile colective constituționale (dreptul la asociere în sindicate și negocierea

INSPECȚIA MUNCII

INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ GIURGIU

contractului colectiv de muncă), nu acumulează vechime în muncă, ceea ce îi va afecta dreptul la pensie;

- persoana lipsită de statutul de angajat legal nu are dreptul la creditare bancară;
- angajatorul este lipsit de posibilitatea legală de a-l responsabiliza pe lucrător pentru eventualele pagube produse de acesta și, de asemenea, nu poate face uz de prerogativa disciplinară;
- fondurile sociale și bugetul de stat sunt păgubite prin sustragerea de la plata contribuțiilor sociale și a impozitelor.

Compartimentul Comunicare si Relatii cu Publicul

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 117 din 4 octombrie 2021

pentru modificarea și completarea [Legii nr. 53/2003 - Codul muncii](#)

EMITENT: GUVERNUL ROMÂNIEI

PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 951 din 5 octombrie 2021

Data intrării în vigoare : 5 octombrie 2021

Ținând cont de evoluțiile în piața forței de muncă și în relațiile angajator - angajat și având în vedere necesitatea îmbunătățirii gradului de protecție a salariaților, care să asigure crearea condițiilor pentru dezvoltarea mediului de afaceri bazat pe o concurență loială, concomitent cu asigurarea nivelului de protecție al salariaților,

având în vedere faptul că pe piața muncii, în contextul evoluției economice actuale, s-a identificat fenomenul cunoscut sub denumirea de „muncă la gri” care constă nu doar în disimularea unui contract individual de muncă cu normă întreagă într-un contract individual de muncă cu timp parțial, ci și în acordarea în fapt de către angajator a unui salariu mai mare decât cel evidențiat în documentele financiar-contabile, așa-numitul „salariu în plic”, suma fiscalizată fiind mai mică decât cea efectiv primită de către salariat, fapt care are ca efect nu doar evaziunea fiscală, ci și afectarea salariatului în ceea ce privește drepturile aferente contribuțiilor sociale care sunt plătite la o bază de calcul inferioară celei reale,

se impune reglementarea sub aspect legislativ a conceptului de „muncă la gri” în sensul definirii acesteia ca noțiune juridică de „muncă subdeclarată” și, totodată, al sancționării practicării acestui fenomen în scopul de a-l descuraja.

Având în vedere existența unei situații socioeconomice dificile generată de pandemie ce s-a resimțit profund atât de către angajatori, cât și de către salariați, mecanismul juridic reglementat în prezent în [Codul muncii](#) referitor la neplata sau plata cu întârziere a drepturilor salariale este unul complex și anevoios ce implică promovarea unor procese în justiție, astfel că se impune crearea unei reglementări de natură a asigura protecția

INSPECȚIA MUNCII

INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ GIURGIU

socială a salariaților în concordanță cu principiile ce guvernează raporturile de muncă.

Ținând cont de dificultățile economice care afectează numeroși operatori economici, se propune extinderea termenului de compensare a muncii suplimentare prin zilele libere plătite de la 60 de zile la 90 de zile, pentru a flexibiliza raporturile de muncă prin crearea posibilității compensării muncii suplimentare cu timp liber corespunzător într-o perioadă mai mare de timp și asigurarea desfășurării activității angajatorilor în bune condiții.

Totodată, se au în vedere atât aducerea la bugetul de stat și la bugetul asigurărilor sociale a sumelor corecte corespunzătoare salariului plătit în mod real salariatului, cât și protecția acestuia din perspectiva dreptului la pensie, care va fi calculat în funcție de contribuțiile plătite de-a lungul activității desfășurate la diferiți angajatori.

Sanționarea unui asemenea comportament al angajatorilor este necesar a fi reglementat urgent pentru a descuraja asemenea practici generatoare de evaziune fiscală și de nerespectare a drepturilor salariaților care sunt privați de stabilirea și virarea la bugetul de stat și la bugetul asigurărilor sociale a sumelor de bani care li se cuvin.

În considerarea faptului că elementele de mai sus se constituie într-o situație de urgență și extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul [art. 115 alin. \(4\) din Constituția României, republicată](#),

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

ART. I

[Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată](#) în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 18 mai 2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La [articolul 15¹, litera d\)](#) se modifică și va avea următorul cuprins:

"d) primirea la muncă a unui salariat cu depășirea duratei timpului de muncă stabilită în cadrul contractelor individuale de muncă cu timp parțial, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 105 alin. (1) lit. c)."

2. [După articolul 15¹](#) se introduce un nou articol, articolul 15², cu următorul cuprins:

"ART. 15²

În sensul prezentei legi, muncă subdeclarată reprezintă acordarea unui salariu net mai mare decât cel constituit și evidențiat în statele de plată a salariilor și în declarația lunară privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate, transmisă autorităților fiscale."

3. La [articolul 122, alineatul \(1\)](#) se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 122

(1) Munca suplimentară se compensează prin ore libere plătite în următoarele 90 de zile calendaristice după efectuarea acesteia."

INSPECȚIA MUNCII

INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ GIURGIU

4. La articolul 260, partea introductivă a alineatului (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"ART. 260

(1) Următoarele fapte constituie contravenții, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât să fie considerate, potrivit legii, infracțiuni:"

5. La articolul 260 alineatul (1), litera e³ se modifică și va avea următorul cuprins:

"e³) primirea la muncă a unuia sau a mai multor salariați cu depășirea duratei timpului de muncă stabilită în cadrul contractelor individuale de muncă cu timp parțial, cu amendă de la 10.000 lei la 15.000 lei pentru fiecare persoană astfel identificată, fără a depăși valoarea cumulată de 200.000 lei;"

6. La articolul 260 alineatul (1), după litera e⁴ se introduce o nouă literă, litera e⁵), cu următorul cuprins:

"e⁵) acordarea unui salariu net mai mare decât cel evidențiat în statele de plată a salariului și în declarația lunară privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate, transmisă autorităților fiscale, cu amendă de la 8.000 lei la 10.000 lei pentru fiecare salariat identificat în această situație, fără a depăși valoarea cumulată de 100.000 lei;"

7. La articolul 260 alineatul (1) după litera r) se introduce o nouă literă, litera s), cu următorul cuprins:

"s) încălcarea de către angajator a obligației prevăzute la art. 166 alin. (1) cu mai mult de o lună, de la data de plată a salariului, stabilită în contractul individual de muncă, în contractul colectiv de muncă aplicabil sau în regulamentul intern, după caz, cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 de lei pentru fiecare persoană căreia nu i s-a plătit salariul, cu excepția situației în care angajatorul se află sub incidența Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare."

ART. II

Prevederile de la art. I pct. 5-7 intră în vigoare la 15 zile de la data publicării prezentei ordonanțe de urgență.

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

Contrasemnează:

Ministrul muncii și protecției sociale,
Raluca Turcan

p. Ministrul economiei, antreprenoriatului și
turismului, interimar,

Daniela Nicolescu,

INSPECȚIA MUNCII

INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ GIURGIU

secretar de stat
Ministrul finanțelor,
Dan Vîlceanu

București, 4 octombrie 2021.
Nr. 117.
